

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/292/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113226205
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113226205.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Česká republika, s. r. o., IČO: 25 117 483, Novodvorská 994, Praha, Česká republika, proti žalovanému: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., S. XXXX/XX, t. č. na neznámom mieste, za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Námestie legionárov 5, Prešov, v konaní o zaplatenie 58 842,92 CZK s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 25C/62/2014-147 zo dňa 02.10.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 58.842,92 CZK spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,75 % ročne zo sumy 46.091,91 CZK od 02.10.2010 do zaplatenia a nahradiť trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 137 eur a trov právneho zastúpenia vo výške 548,93 eur, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 261, § 262 ods. 4, § 397, § 497, § 498 a § 504 Obchodného zákonníku, ako aj § 52 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, a zistil, že medzi účastníkmi bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je absolútnym obchodom, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom. Zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania je zároveň potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu opäť podľa českej právnej úpravy, konkrétne Občianskeho zákonníku v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Spotrebiteľské úvery sú upravené zákonom č. 321/2001 Sb. o niektorých podmínkach sjednávania spotrebiteľského úveru. Opäť je potrebné vychádzať zo znenia zákona účinného v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 321/2001 Sb., smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, musí být uzavřena písemně. Jedno vyhotovení smlouvy musí obdržet spotřebitel.

Obligátorne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené v § 4 ods. 2 citovaného zákona, pričom súd mal za to, že predmetná zmluva tieto náležitosti obsahuje.

Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka súd prioritne skúmal, či táto námietka je dôvodná, ako aj tú skutočnosť, či na predmetný právny vzťah je možné použiť štvorročnú premlčaciu lehotu v súlade s Obchodným zákonníkom Českej republiky, alebo všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu v súlade s Občianskym zákonníkom. Vedľajší účastník totiž uvádzal, že ide síce o absolútny obchod, ale ustanovenia Občianskeho zákonníka, čo sa týka premlčacej lehoty, sú pre žalovaného priaznivejšie, a tak má byť použitá táto trojročná premlčacia lehota.

Poukázal na českú judikatúru, ktorá prijala záver o tom, či ustanovenia v Občianskom zákonníku, konkrétne v § 101, ktorý upravuje všeobecnú trojročnú premlčaciu lehotu, je práve tým ustanovením smerujúcim k ochrane spotrebiteľa, ktorú mal zákonodarca na mysli pri zavedení ustanovenia § 262 ods. 4 v časti vety prvej Obchodného zákonníka do právneho poriadku Českej republiky. Najvyšší súd Českej republiky dospel k záveru, že takéto ustanovenia zákonodarca na mysli nemal. Ustanovenie § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka bolo prevzaté do právneho poriadku Českej republiky Zákonom č. 370/2000 Sb., ktorým sa menil Obchodný zákonník, účinný od 01.01.2001, v súvislosti s požiadavkami Smernice Rady ES 93/13/EHS z 05.04.1993, na základe ktorej boli tiež do Občianskeho zákonníka doplnené ustanovenia § 52 až 65, ustanovujúce spotrebiteľské zmluvy. Výkladom § 262 ods. 4 v časti prvej vety Obchodného zákonníka však nemožno dospieť k záveru, že odôvodňuje aplikáciu akéhokoľvek ustanovenia, ktoré by mohlo byť pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takémuto záveru nemožno prisvedčiť už len preto, že by vnášal do právnych vzťahov zásadnú neistotu a znamenal by tiež výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov týchto vzťahov. Úprava premlčania nie je úpravou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa. Odlišne stanovená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a Obchodnom zákonníku je iba výsledkom rôznych legislatívnych procesov, z ktorých však žiadny nesmeruje k ochrane slabšej strany (spotrebiteľa). Premlčanie pôsobí voči obidvom stranám rovnako. Z komplexnej úpravy premlčania v každom z týchto zákonov nemožno považovať len niektoré z nich za výhodnejšie pre spotrebiteľa. Poukázal na rozhodnutie NS ČR 32Cdo/3337/2010.

Súd prvého stupňa preto mal za to, že predmetný nárok nie je možné posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, teda podľa lehoty uvedenej v § 101, ale podľa lehoty upravenej v Obchodnom zákonníku, teda štvorročnej premlčacej lehoty. Na základe tohto potom bola žaloba podaná v rámci premlčacej lehoty, a súd sa zaoberal aj samotným hmotnoprávnym posúdením nároku žalobcu.

Podľa prvostupňového súdu žalobca si uplatňuje nesplatenú časť istiny a jednotlivé poplatky, ako aj zmluvné úroky a úroky z omeškania, ktoré vyplývajú zo zmluvy a sú v jej súlade. Žalobca presne špecifikoval výpočet jednotlivých úrokov, ako aj úrokov z omeškania, ako aj sumy jednotlivých poplatkov. Súd dospel k záveru, že žiadna z uvedených súm nie je v rozpore tak so zmluvou, ako ani so zákonom, nespôsobuje žiadnu nerovnováhu v postavení účastníkov a je namieste, aby bola žalobcovi priznaná ním žalovaná suma, vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju zmluvnú povinnosť, riadne splácať úver. Žalobca si uplatňuje len tie nároky, ktoré boli dohodnuté so žalovaným priamo v zmluve. Súd teda zaviazal žalovaného tak na zaplatenie istiny, nezaplatenej časti poplatkov pozostávajúcich z poplatkov za vedenie účtu, za schválenie úveru, za poistenie, príslušných úrokov, ako aj úrokov z omeškania.

Podľa § 1 nariadenia Vlády ČR č. 142/1994 Sb. v znení účinnom od 01.07.2010 priznal aj úrok z omeškania podľa českej právnej úpravy vo výške 7,75 % ročne.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 137 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 548,93 eur, ktoré priznal v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie vedľajší účastník. V odvolaní namietal neúplné zistenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci. V odvolaní konštatoval, že ide o spor s medzinárodným prvkom a súd dospel k záveru, že rozhodným právom pre posúdenie veci je právo Českej republiky. Z bodu 29 VOP České spořitelny, a.s. vyplýva, že právne vzťahy medzi klientom a bankou sa riadia právnym poriadkom Českej republiky. S poukazom na § 262 ods. 4 Obchodného zákonníka ČR ustanovení občianskeho zákoníku alebo zvláštných právnych predpisů o spotřebitelských smlouvách, adhezních smlouvách, zneužívajících klauzulích a jiná ustanovení směřující k obraně spotřebitele je však třeba použít vždy, je-li to ve prospěch smluvní strany, která není podnikatelem. Smluvní strana, která není podnikatelem, nese odpovědnost za porušení povinností z těchto vztahu podle občianskeho zákoníku a na její společné závazky se použijí ustanovení občianskeho zákoníku.“ Vyvodil z toho záver, že na predmetnú vec je treba aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva transponované do právneho poriadku členského štátu EÚ s cieľom harmonizovať zmluvné právo so zásadami komunitárnej úpravy ochrany spotrebiteľa. Poukázal na § 55 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka ČR s tým, že uvedené normy prikazujú súdu aplikovať na spotrebiteľské právne vzťahy ustanovenie Občianskeho zákonníka. Ak teda má spotrebiteľ znášať zodpovednosť za porušenie povinnosti zo zmluvy o úvere podľa OZ, rovnako veriteľ takéhoto spotrebiteľa musí nároky spojené

s porušením povinnosti z tejto zmluvy uplatniť voči spotrebiteľovi taktiež v lehotách podľa OZ, teda najneskôr vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote.

V ďalšom poukázal na § 9 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. so záverom, že voľba práva je neplatná, ak si zmluvné strany spotrebiteľskej zmluvy zvolili právo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi menšiu ochranu práv ako slovenský právny poriadok.

Vyslovil svoj súhlas s tým, že prvostupňový súd správne použil na posúdenie predmetnej spotrebiteľskej veci právne normy Českej republiky, no mal aj otázku premlčania posúdiť podľa ust. Občianskeho zákonníka a žalobu preto zamietnuť. Ak však si súd využil právny poriadok Českej republiky a tento výklad neposkytoval spotrebiteľovi dostatočnú ochranu jeho práv, mal pri tomto postupe na vec aplikovať právny poriadok Slovenskej republiky, lebo premlčanie v spotrebiteľských veciach je na Slovensku jednoznačné. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/170/2013 a na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS/402/2013 z 19.06.2013.

Navrhol preto rozsudok zmeniť, žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov celého konania, ktoré vyčíslil sumou celkom vo výške 537,59 eur.

K odvolaniu sa vyjadril žalobca tak, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu a navrhol ho potvrdiť a priznať mu trovy odvolacieho konania vo výške spolu 119,20 eur s DPH.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Zo spisu jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 24.01.2008 zmluvu o úvere č. 3731615803. Pôvodným veriteľom, t.j. právnym predchodcom žalobcu bola Česká spořitelna, a.s., ktorá je podnikateľom, predmet jej konania sa týka podnikateľskej činnosti. Postúpením pohľadávky sa povaha predmetnej právnej veci ako spotrebiteľskej v žiadnom prípade nezmenila. Niet preto žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana spotrebiteľa vyplývajúca z judikatúry súdneho dvora EÚ, ako aj z judikatúry všeobecných súdov a ochrana vyplývajúca z príslušných zákonných ustanovení. Zmluva medzi predchodcom žalobcu a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a spotrebiteľom.

Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je absolútnym obchodom, na predmetný úver dopadajú ustanovenia Obchodníka zákonníka bez ohľadu na charakter oboch účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec však vychádza zo spotrebiteľskej zmluvy regulovanej osobitnou právnou úpravou a povinnosťou súdu pri vyhodnocovaní nárokov z nich plynúcich je poskytnúť spotrebiteľovi náležitú ochranu.

V súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porovnaj rozsudok NS SR vo veci 5M Cdo/20/09).

Základ vnútroštátnej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa v Českej republike teda predstavuje ust. § 52 a nasl. Českého občianskeho zákonníka. Postavenie spotrebiteľa totiž nie je možné zhoršiť v porovnaní s právnou úpravou v Občianskom zákonníku. Teda v prípade kolízie dvoch noriem na ten istý inštitút sa použije výhodnejšie pre spotrebiteľa právo.

Vzhľadom na uvedené sa preto javí byť dôvodnou odvolacia námietka vedľajšieho účastníka, že na predmetnú spotrebiteľskú vec vzhľadom na námietku premlčania nedopadá právna úprava obchodného práva, ale úprava občianskeho práva ČR.

Odvolací súd uvádza, že použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa.

Javí sa byť dôvodnou aj ďalšia odvolacia námietka poukazujúca na § 9 ods. 3 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, v zmysle ktorého ak si účastníci spotrebiteľskej zmluvy zvolili právo, ktoré poskytuje spotrebiteľovi menšiu ochranu jeho práv ako slovenský právny poriadok, ich vzťahy sa spravujú slovenským právnym poriadkom. Bolo preto potrebné, aby súd prvého stupňa vyhodnotil aj uvedené ustanovenie a ak uzavrel, že právny poriadok Českej republiky neposkytuje spotrebiteľovi dostatočnú ochranu jeho práv, mal nárok žalobcu vyhodnotiť podľa právnej úpravy výhodnejšej pre spotrebiteľa.

Súd z vyššie uvedených dôvodov preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil a v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude opätovne vec prejednať a rozhodnúť o nároku žalobcu majúca na zreteľ poskytnutie náležitej ochrany spotrebiteľovi s vyhodnotením odvolacích námietok vedľajšieho účastníka vyslovených v odvolaní proti prvšiemu rozsudku.

Pri novom rozhodovaní súd prvého stupňa musí vychádzať z toho, aby postavenie spotrebiteľa sa nezhoršilo, z čoho musí súd prvého stupňa vyhodnocovať pri aplikácii príslušnej právnej normy a to v predmetnom konaní, konkrétne pri vyhodnení námietky premlčania vznesenej v konaní.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.